

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آن لائن نمی باشد

۲۰۲۴/۰۱/۳۱

ژباړه: سمسور ودان

د اردو شعر شهاب ثاقب

اطهر نفیس د اردو ژبې عجیب شاعر و، په اکره کې پیدا او کراچی کې وفات شو. ټول عمر یې واده ونکړ او تنها پاتې شو. له ماشومتوبه به یې خپلې مور ته (امی/مور) نه ویل، بلکې په آيا به یې غږ ورکاوه. ده ته د اردو شعر (شهاب ثاقب) ویل کېده. د میر تقی میر د نرم او نفیس مکتب پیروی و. شعر کې یې تضاد نه لیدل کېده او ټولې کرښې یې د حقیقي ژوند آینه وه. گڼ غزلونه یې د اردو/هندي ژبو هنرمندانو ویلي. دوه شعري ټولگې یې نشر شوي، لومړۍ یې (کلام) نومېږي او بله یې د (وه صورت گر کچه خوابون کې) په نوم ده، چې دا نوم یې اصلاً د غزل له یو بیت نه را اخیستل شوی:

بم نغمه سرا کچه غزلوں کے، بم صورت گر کچه خوابوں کے
بے جذبہ شوق سنائیں کیا، کوئی خواب نہ ہو تو بتائیں کیا

د همدې بیت پوره غزل بیخي په ټول پوره لیکل شوی او په هرې مسرې یې بیل بیل بحث کېدلی شي. دلته یې د یو بل بیت باریکتیا وگورئ:

پهر آنکھیں لہو سے خالی ہیں یہ شمعیں بجھانے والی ہیں
ہم خود بھی کسی کے سوالی ہیں، اس بات پہ ہم شرمائیں کیا

د ۱۹۸۰ کال په اکتوبر کې د اردو ژبې ستر شاعر ساحر لدھیانوی د تل له پاره سترگې پټې کړې او اهل ذوق یې د غم په تغیر کېنول، خو لا به دا غم سور شوی نه و، چې شهاب ثاقب هم پوره ۲۶ ورځې وروسته په ساحر پسي ورغی. د ده د قبر په شناختي دا بیت لیکل شوی:

وہ عشق جو ہم سے روٹھ گیا، اب اس کا حال بتائیں کیا
کوئی مہر نہیں، کوئی فہر نہیں، پھر سچا شعر سنائیں کیا

ژباړه:

هغه مينه چې له مور نه مروړه شوه اوس يې حال ووايو څه؟
هيڅ مينه نه، قبر نه؛ بيا کوم ريښتونی شعر واورو څه؟

د غزل بېلگه:

سو رنگ ہے کس رنگ سے تصویر بناؤں
میرے تو کئی روپ ہیں کس روپ میں اؤں
کیوں آ کے ہر اک شخص مرے زخم کریدے
کیوں میں بھی ہر اک شخص کو حال اپنا سناؤں
کیوں لوگ مصر ہیں کہ سنیں میری کہانی
یہ حق مجھے حاصل ہے سناؤں کہ چھپاؤں

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آن لائن په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

اس بزم میں اپنا تو شناسا نہیں کوئی
کیا کرب ہے تنہائی کا میں کس کو بتاؤں
کچھ اور تو حاصل نہ ہوا خوابوں سے مجھ کو
بس یہ ہے کہ یادوں کے در و بام سجاؤں
بے قیمت و بے مایہ اسی خاک میں یارو
وہ خاک بھی ہوگی جسے آنکھوں سے لگاؤں
کرنوں کی رفاقت کبھی آئے جو میسر
بمراہ میں ان کے تری دہلیز پہ آؤں
خوابوں کے افق پر ترا چہرہ ہو ہمیشہ
اور میں اسی چہرے سے نئے خواب سجاؤں
رہ جائیں کسی طور میرے خواب سلامت
اس ایک دعا کے لیے اب ہاتھ اٹھاؤں
ڈبارہ: سمسور ودان

د پانچو شمیرہ: لہ 2 تر 2

افغان جرمن آنلائیڻ په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بنې پاروالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ